

Творчість та інновації в бібліотеках
(сторінками професійних періодичних видань)
І квартал 2024 року

«Бібліотечна планета». – 2024. – № 1

1. Сербін, О. «Публічні бібліотеки України в умовах російської збройної агресії»: аналітичний огляд далекоглядного аналізу / Олег Сербін // Бібл. планета. – 2024. – № 1. – С. 4–5.

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого вчергове дослідила умови функціонування обласних, міських, селищних, сільських публічних бібліотек під час війни. Упродовж 2023 року заклади особливо відчували на собі негативний вплив воєнних дій: продовжилося скорочення бібліотечної мережі, повністю зруйновано приміщення 131 бібліотеки, ускладнилася ситуація з кадровим забезпеченням, суттєвих збитків зазнали документно-інформаційні ресурси публічних бібліотек.

2. Білик, О. Палітра сервісів для створення візуального контенту з використанням штучного інтелекту / Олена Білик // Бібл. планета. – 2024. – № 1. – С. 27–30.

Штучний інтелект став рушієм цифрової трансформації в усіх галузях, зокрема й бібліотечної. У статті проаналізовано низку серверів штучного інтелекту, які стануть незамінними при створенні високоякісного бібліотечного контенту, а це зможе привернути увагу користувачів та допоможе закладам вийти на новий рівень комунікації.

3. Дяглюк, О. Вітаємо ювілярку! / Ольга Дяглюк // Бібл. планета. – 2024 – № 1. – С. 38–39.

До ювілею заступниці директора з наукової роботи Черкаської ОУНБ імені Тараса Шевченка Клавдії Сергіївни Бугаєнко.

4. Кравченко, С. Науково-методична робота в екосистемі Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого: акценти 2023 року / Світлана Кравченко // Бібл. планета. – 2024. – № 1. – С. 20–22.

Про традиційні й нові форми методичної роботи головної бібліотеки країни – Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого.

5. Приріз, Г. Життя без обмежень, коли бібліотека поруч / Галина Приріз // Бібл. планета. – 2024. – № 1. – С. 17–19.

Важливим напрямом діяльності бібліотек є розвиток безбар'єрності. У статті – досвід роботи КЗ «Публічні бібліотеки» Новороздільської міської ради Львівської області. Бібліотекарі поставили за мету сприяння соціалізації людей з інвалідністю, їх творчого розвитку та створення сприятливого середовища для рівного доступу до всіх можливостей.

6. Янавічене, Д. Бібліотерапія: теорія і практика в Литовських бібліотеках / Дайва Янавічене // Бібл. планета. – 2024. – № 1. – С. 23–26.

Подано огляд витоків бібліотерапії та можливості її застосування в бібліотеці. Цікаві приклади таких послуг, які вже реалізують у литовських закладах і які можна запозичувати українським фахівцям.

Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1

7. Андрійченко, Н. Цифрова трансформація бібліотек / Наталя Андрійченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1. – С. 12–14.

Розглянуто шлях цифрової трансформації Обласної універсальної наукової бібліотеки імені Д. І. Чижевського м. Кропивницький, яка тривала більше ніж 20 років – із 90-х років ХХ сторіччя.

8. Белібова, Т. Бібліотеки для дітей м. Миколаєва як соціальні центри громади під час воєнних дій / Таїсія Белібова, Ірина Базиленко, Катерина Толокнова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1. – С. 2–4.

Розповідь про те, як бібліотеки змогли переорієнтувати свою діяльність відповідно до потреб громади та внутрішньо переміщених українців.

9. Жилинська, С. Подкастинг як перспективний напрям популяризації краєзнавчих ресурсів бібліотеки / Світлана Жилинська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1. – С. 15–16.

Подкастинг – зручна й цікава форма надання та отримання інформації, яка дозволяє охопити значну аудиторію слухачів. Подкаст – це аудіозапис, який автори завантажують до мережі Інтернет на спеціальні платформи. Дніпропетровська ОУНБ імені Первоучителів слов'янських Кирила та Мефодія створила декілька циклів подкастів з метою популяризації краєзнавчих ресурсів. У статті розглянуто всі етапи створення інформаційного продукту – від ідеї до публікації.

10. Журавель, Н. Проєкт «Креативний культурний простір «Фабрика добра та відпочинку» Охтирської публічної бібліотеки Сумської області / Наталія Журавель // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1. – С. 31–35.

Про реалізацію проєкту з метою надання психосоціальної підтримки жителів громади.

11. Кісельова, О. Бібліотеки Кіровоградщини: воєнний вимір / Олена Кісельова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1. – С. 9–11.

Подано приклади реалізації різноманітних проєктів із партнерами: робота для осіб, які виїхали за кордон, волонтерська діяльність.

12. Лупан, А. Обласний конкурс на кращий бібліотечний захід з промоції книги і читання «Читаймо! Вчимося! Перемагаймо!» / Алла Лупан // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1. – С. 42–45.

Проведено конкурс серед публічних бібліотек територіальних громад Чернівецької області на кращий бібліотечний захід з промоції книги і читання, який продемонстрував інноваційні та креативні заходи, акції, проєкти.

13. Осокіна, А. Інформаційно-освітні проєкти в бібліотеці – ресурси для розвитку громад / Аліна Осокіна // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1. – С. 36–37.

Детально представлено два проєкти відділу документів з економічних, технічних та природничих наук ОУНБ імені І. В. Чижевського м. Кропивницький, а саме: «Інформаційна платформа з питань праці» та «Школа досвідченого споживача». Такі зустрічі в рамках інформаційних проєктів набули популярності серед жителів міста та суб'єктів господарювання.

14. Охріменко, М. Бібліотека – дім для рідної мови / Марія Охріменко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1. – С. 22–25.

Розглянуто досвід роботи бібліотек Кіровоградської області з популяризації української мови.

15. Романюк, О. Книготерапія духу / Ольга Романюк // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1. – С. 38–41.

Основні напрями бібліотерапевтичної діяльності Публічної бібліотеки імені Лесі Українки міста Києва в рамках проєкту «Бібліотерапія: твоя книжка щастя».

16. Скібіна, О. Трансформація моделей бібліотек Нової української школи на засадах бенчмаркінгу / Ольга Скібіна, Ганна Ткаченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 1. – С. 26–30.

Українська система освіти перебуває на етапі повного перезавантаження, і шкільна бібліотека нині відіграє важливу роль в інформаційній підтримці освітнього процесу. Представлені моделі бібліотек закладів загальної середньої освіти, які можна використовувати за основу під час модернізації шкільної бібліотеки.

17. Ільницький, І. Простір для творення у бібліотеці для дітей як середовище креативу та новітніх інформаційних технологій / Віталій Ільницький // Вісн. Книжкової палати. – 2024. – № 1. – С. 47–51.

Інноваційною технологічною послугою бібліотеки є простір для творення (мейкерспейс) – складне інклюзивне середовище креативу і впровадження новітніх інформаційних технологій. Завдяки реалізації концепції мейкерспейсу дитяча бібліотека набуває різних просторових форм: цифрової грамотності, обміну знаннями і співпраці, креативності, інтерактивності, мультимедійності, комунікації.

18. Колоскова, Г. Цифрова комунікація сучасної бібліотеки: ключові аспекти / Галина Колоскова, Алла Михайлова // Вісн. Книжкової палати. – 2024. – № 2. – С. 15-24.

Цифрові комунікації на сайтах бібліотек м. Дніпра залежно від видів і призначення, а також присутність бібліотек міста в соціальних медіа. За результатами дослідження проблем цифрової трансформації Дніпропетровський регіон є лідером серед більшості бібліотек України.

19. Новальська, Ю. Методична робота бібліотек України в умовах воєнного стану / Юлія Новальська // Вісн. Книжкової палати. – 2024. – № 2. – С. 10–15.

Реалізація планомірної методичної діяльності в умовах російсько-української війни є базисом ефективної роботи будь-якої бібліотеки, адже її розвиток безпосередньо впливає на імідж професії бібліотекаря, покращення обслуговування читачів, створення інноваційних продуктів та ін.

**Підготувала Тетяна ОСІНА,
провідний бібліотекар відділу мистецтв**